

Pierre-Julien (Jules) DESWERT werd op 15 augustus 1843 te Leuven geboren als zoon van Herman DESWERT en Jeanne-Katherine VAN DE PUT.

Een eerste maal gehuwd met Eugène VAN HAECHT en na scheiding een tweede huwelijk met Antoinette BREITENEACH.

Overleden te Oostende, in zijn woning, Wapenplein 18, op 24 februari 1891.

X X X

Jules DESWERT ontpopte zich als een vroegrijp muzikaal talent, volgde cellolessen aan het Brusselse muziekconservatorium bij de beroemde virtuoos SERVAIS, behaalde in 1858 zijn Eerste Prijs, maar gaf reeds sedert zijn 8ste recitals.

DESWERT's vele concerttournees als cellist bezorgde hem een enorme kunstroem en tal van aanlokkelijke aanbiedingen.

Zo was hij achtereenvolgens :

-Dirigent te Düsseldorf (1865-1868)

-1° Cellist aan de Hofkapelle te Weimar (1868)

-Cellist en "Konzertmeister" aan de Kon. Muziekkapel te Berlin en leraar aan het muziekconservatorium aldaar (1869-1873).

In 1873 gaf hij laatstgenoemde functie op en ging opnieuw tournees maken. In Wiesbaden was zijn vaste woonst.

Zo was DESWERT anno 1875 ondermeer te London, waar zijn optredens enorme bijval kenden.

X X X

Ook als componist bleek Jules DESWERT een zeer vruchtbaar musicus te zijn :

Zijn oeuvre omvat o.m. 3 celliconcerti (één daarvan ging in 1886 te Berlin in première), een symphonie "Nordseefahrt", 2 opera's "Die Albigensen" (première te Wiesbaden in 1878) en "Graf Hammerstein" (première te Mainz, 1884); verder talrijke stukken en transcripties voor cello en piano.

DESWERT's kunstroem vond een neerslag in belangrijke onderscheidingen die hem toegekend werd : Ridder in de Orde van Frederik von Wurtemberg, Ridder in de Orde van Christus - Portugal, Ridder in de Orde van Verdeenste - Pruisen.

X X X

Na het overlijden van Joseph MICHEL in 1888, kwam de plaats van muziekschooldirecteur te Oostende vrij. Naast DESWERT dong ook Edmond LAPON naar die vacante plaats, dit zonder succes, zoals u reeds kon lezen in vorige bijdragen.

Parallel met Oostende aanvaardde DESWERT ook lesopdrachten aan de conservatoria te Brugge en Gent.

In zijn functie als muziekschooldirecteur was het ook DESWERT's taak op te treden als assistent-dirigent van het Kursaalorkest dat onder de leiding van Emile PERIER stond. Dat wil zeggen dat hij de repetities leidde, instond om PERIER te vervangen bij diens afwezigheid, enz.

X X X

Uit de toespraak die Edm. VAN BREDAEL, vice-president van de bestuurscommissie van het conservatorium, tijdens de jaarlijkse prijsuitreiking op zondag 22 juni 1890, hield, vernemen we enige gegevens en cijfermateriaal over de werking 1889-1890 :

Lerarenkorps :

Directeur : Jules DESWERT piano, harmonie, samenspel (orkest), koorzang

Leraars : MACKEN Viool, kamermuziek

LIMBOR viool

VAN ACKER cello & contrabas

VAN DER AA houtblazers

PIERKOT koperblazers

Leerlingen : - solfège : 140 jongens en 164 meisjes

- solfège en zang : 31 volwassenen

- harmonie : 2

- piano : 53

- viool-altviool : 46

- cello-contrabas : 17

- houtblazers : 7

- koperblazers : 15

- kamermuziek : 6

- muzikaal samenspel (orkest) : 32

- samenzang : 281

In het schooljaar 1889-1890 zorgde DESWERT voor een belangrijke innovatie : het oprichten van een klas voor kamermuziek, die geleid werd door MACKEN.

X X X

Tot slot nog het programma van het concert gegeven n.a.v. de prijsuitreiking 1889-1890 op zondag 22 juni 1890 in het Kursaal :

1. Orkest. March Z^o Suite

Lachner

2. Koor + Orkest "PRINTEMPS"

Th. Radoux

3. Cello kwartet M. VAN ACKER

Juffr. MODAVE

Juffr. HAVERBEKE

M. VAN BREUSEGHEM

4. Andante & Allegro voor viool & piano MOZART	
Juffr. BOONEN en M. MENY	
5. ALL'UNGARESE (Orkest)	F. Schubert
6. "Romance de l'étoile" uit Tannhäuser	R. Wagner
trombonesolo VAN DE WALLE	
7. Koor + Orkest "Les bergers"	Schubert

X X X

In de paar jaar dat DESWERT directeur was van het Oostends muziekconservatorium gaf hij blijk van een stellige vernieuwende aanpak. Zijn idealen heeft hij echter niet helemaal kunnen verwezenlijken door zijn overlijden in 1891.

Zijn opvolging zorgde opnieuw voor heel wat strubbelingen waaruit tenslotte Léon RINSKOPF naar voor zou treden.

Deze eminente figuur werd echter reeds in vorige bijdragen uitvoerig belicht.

Norbert HOSTYN

Bronnen : Feuille d'Ostende, 8 maart 1891
 La Saison d'Ostende, 22 & 26 juni 1890
 GROVES, Dictionary of Music and Musicians
 VANDEPUT, Ostende et le Littoral Belge.

Volgende aflevering : Joseph MICHEL

EEN VERMOEDELIIK 15DE-EEUWS KANON UIT OOSTENDE, THANS IN BRUGGE MUSEUMBEZIT

Wie zich door de fraaie toegangspoort langs de Dijver te Brugge in de richting van het Gruuthusemuseum begeeft, merkt onmiddellijk twee zware smeedijzeren kanonnen op die opgesteld staan onder de zuilengaanderij van de lapidaire zalen. Overeenkomstig de aanduidingen in de archieven van het voormalig Brugs Oudheidkundig Genootschap, welke tot eind 1954 de verzamelingen beheerde, is één der twee kanonnen ooit in Oostende opgedolven bij graafwerken in de "rue de la Chapelle" (Kapelstraat). Het geschut in kwestie werd gevonden "en face de l'Hôtel Fontaine", (1) dat thans verdwenen is. Het kanon werd via de onderhandelingen van Mgr. Béthune voor 63,60 fr. aangekocht, en het kwam op 10 september 1891 de Brugse oudheidkundige verzamelingen vervolledigen. Het wapen behoort tot het type der bombarden, en is voorzien van dertien zware opgelegde ijzeren banden (lengte 176 cm, ϕ 35 cm). De ringen waarmee het kanon op de affuit werd vastgemaakt ontbreken. De grootste en meest bekende bombarde in het Vlaamse land is de zgn. "Dulle of Grootte Griet", welke op het Groot Kanonplein te Gent opgesteld staat. Dit kanon weegt ongeveer 16.400 kg., en schoot stenen van ongev. ca. 340 kg. op de vijand af. Het is bijna even oud als de bekende "Mons Meg", de bombarde van Edinburgh Castle (Schotland), die in 1449 vervaardigd werd door Jehan Cambier uit Mons(Bergen).

ST. VANDENBERGHE
 Adjunct-conservator Brugge

(1) N.V.D.R. : Het "Hôtel Fontaine" was eigenlijk in het begin van de Vlaanderenstraat gelegen.